

September 2020

SENIORENKRANT ZOERSEL

VERSCHIJNT DRIEMAAL PER JAAR
IN JANUARI, MEI EN SEPTEMBER

JAARGANG 26 – nr. 3

september – oktober – november – december 2020

(Volgende editie verschijnt januari 2021)

INHOUD VAN DIT NUMMER

Rubrieken:

- Planning activiteiten Seniorenraad – pag. 1
- Woordje van de voorzitter – pag. 2 en 3
- Opaatje – pag. 7 en 8

Thema's:

~ Nuttige info

- Is de huidige generatie kieften de laatste? – pag. 10 en 11
- Bananenmetropool Leuven – pag. 12, 13, 14 en 15
- Maak kennis met Sint-Corona – pag. 18 en 19
- Is het derde decennium van de 21ste eeuw nu al dan niet begonnen? – pag. 20
- Het schrikkeljaar – pag. 21 en 22

~ Weetjes

- Herinnering Louis Neefs – Pag. 16 en 17
- 21 december: buitensluit of sluitersdag – pag. 23 en 24

~ Ontspanning

- Stappenplan BBQ – pag. 9
- Quiz – pag. 25
- Sudoku – pag. 26
- Antwoorden – pag. 28

~ Gedicht

- Dien avond en die rooze – Guido Gezelle - pag. 27

DE REDACTIERAAD

Gerald Biesemans
Simone Jansen
Malou Schelfhout

Els Schoepen
Jef Van der Linden

GRAFISCHE VORMGEVING

Tineke Weverbergh

CONTACT DIENST VRIJE TIJD/SENIOREN

T 03 2980 904

PLANNING ACTIVITEITEN SENIORENRAAD

door Malou Schelfthout

Hierna volgen de geplande activiteiten voor 2020:

Datum	Activiteit
Vrijdag 25 september GEANNULEERD	Lezing: oorsprong en betekenis familienamen GEANNULEERD – pag. 4
Maandag 16 t.e.m. zaterdag 21 november	Seniorenweek 2020 (aangepaste coronaversie)

Bezoeken 80-plussers

Naar goede gewoonte zijn de bezoeken aan de 80-plussers gestart in juli. Jammer genoeg zijn deze ondertussen opgeschort gezien de huidige Covid-19 crisis.

De Seniorenraad dankt de vrijwilligers die al jarenlang hun schouder onder deze actie zetten en contacteert hen van zodra de situatie genormaliseerd is en de bezoeken opnieuw kunnen doorgaan.

WOORDJE VAN DE VOORZITTER

Els Schoepen

Voorzitter Seniorenraad Zoersel

Tel. 03 311 65 12, e-mail: schoepenels@hotmail.com

Beste vrienden,

Toen ik mijn vorig 'Woordje' schreef had ik er geen idee van dat de Coronatoestand zo lang zou duren...

Ondertussen is het volop zomer en proberen we een 'stapje' in de wereld te zetten en gaan we zeer voorzichtig te werk. Maar sommigen hebben de teugels volledig losgelaten met als gevolg een stijgend aantal besmettingen. De onzichtbare vijand laat zich blijkbaar nog niet verslaan.

Vermits wij tot de risicogroep behoren zijn we toch beducht en verstaan als geen ander de moeilijk genomen maatregelen om ons te beschermen.

Voorlopig hebben we de fiets- en wandeltochten, alsook de bowling op non-actief gezet. We hopen dat de Seniorenweek in het najaar ons het huidige leed zal doen vergeten.

Ik ben vol goede moed in mijn fotoarchief gedoken. Oude foto's roepen herinneringen op aan familieleden, aan onze reizen, aan onze jeugd. Hou ouder we worden hoe meer we terugblikken op onze jeugd, op het verre verleden, op de vele herinneringen van belevenissen en komen de vertellingen van vroeger ons leven meer en meer kleuren.

Zo deed mij het 'rechts houden' op de Meir aan mijn mama denken die vertelde dat in 'den oorlog' bij het oversteken aan de verkeerslichten 'rechts halten' werd geroepen. Nu gaat het er wel vrediger aan toe op de Meir al zijn de maatregelen wel gebiedend. Hamsteren werd toen ook gedaan en tijdens de 'Cubacrisis' boden de lege winkelrekken zonder suiker en koffie een troosteloze indruk. Nu was het, hoe eigenaardig ook, vooral wc-papier, dat zorgde voor lege rekken. Op de duur maakte men er grapjes over en begonnen de bakkers zelfs gebak te maken in de vorm van een wc-rol!

Pascale Naessens, die vooral de rage lanceerde met haar kookboeken, om minder koolhydraten te verbruiken, was niet opgezet dat ook allerlei bakproducten werden gehamsterd en er massaal broodmachines werden verkocht.

Men zou zo eens zonder brood moeten geraken, wat was dan het alternatief dachten velen. Ik vrees dat er binnenkort veel toestellen op tweedehands.be zullen gezet worden.

En hoe zit het met de 'Coronakilo's'? Nu we veel thuis zitten snoepen we graag en komt er meer kijken bij het 'vieruurtje' dan enkel een tas koffie.

Dus als het kan pakken we toch best even een pauze buitenshuis om de vrije natuur in te trekken en de conditie op peil te houden.

Onbekende plekjes ontdekken kan ons veel vreugde bezorgen. In alle bibliotheken ligt de gratis brochure 'Fietszoektocht -Olympisch vuur'. Dit jaar is het 100 jaar geleden dat de Olympische Spelen in Antwerpen werden georganiseerd. Met deze fietstocht voor het hele gezin geven we het Olympisch Vuur even door aan jullie. De zoektocht is ongeveer 21 km lang.

De antwoorden van de zoektocht kan je tot 31 augustus 2020 binnenbrengen in iedere bibliotheek van Zoersel, St.- Antonius of Halle.

Er zijn natuurlijk ook de wandelkaarten met het knooppuntennetwerk en de uitgestippelde wandelbrochures die je kunt aanschaffen op het bureau van Toerisme in het Administratief Centrum te St.-Antonius.

Wandelen ver of dichtbij is niet belangrijk; als je maar beweegt. We kunnen een voorbeeld nemen aan de man van 103 jaar die elke dag in zijn tuin 10 rondjes van 145 meter wandelde. Na een maand stappen had hij een marathon gewandeld en geld bijeen verzameld om het onderzoek naar Covid-19 te ondersteunen. In ieder geval een mooi gebaar van een krasse kerel!

En als je door omstandigheden minder mobiel bent maar graag leest of een film op DVD wilt bekijken dan kan je altijd contact opnemen met de bibliotheek om een pakket aan huis te laten brengen. Met grootletterboeken, luisterboeken en Daisy-boeken zorgt de bibliotheek ervoor dat mensen met een visuele beperking ook van een goed verhaal kunnen genieten.

Ben je geïnteresseerd in 'Boeken aan huis' of ken je iemand die je blij kunt maken met deze dienstverlening? Neem dan zeker contact op met de bibliotheek via 03 2980 722 of bibliotheek@zoersel.be.

Genieten van de zon met een boek, op stap of per fiets in de natuur, ik wens het jullie allemaal toe. En zie jullie graag terug in veilige omstandigheden,

Lieve groetjes,
Els Schoepen,
Voorzitter Seniorenraad Zoersel

UITNODIGING 25 SEPTEMBER

door Gerald Biesemans

Beste lezers van de Seniorenkrant.

Als u altijd al nieuwsgiering bent geweest naar de oorsprong en de betekenis van uw familienamen, moet u toch nog even geduld uitoefenen.

Immers, in normale tijden had hier de aankondiging moeten staan van een lezing over onze Vlaamse en Brabantse familienamen, hoe die tot stand zijn gekomen, wat de al dan niet verborgen betekenis ervan is en hoe die in de loop der tijden aangepast en gevormd zijn geworden.

Maar zoals u weet, beleven we nu geen normale tijden. Met de meest recente maatregelen rond de heruitbraak van de covid-19 pandemie in ons land, vooral in de provincie Antwerpen, en die genomen werden juist voor dit krantje naar de drukker ging, heeft het bestuur van de Seniorenraad beslist om deze lezing te verplaatsen naar een latere en hopelijk corona-vrije datum.

We behoren immers allemaal tot een risicogroep en we hopen met deze beslissing een steentje bij te dragen tot uw en onze gezondheid.

Blijf gezond !

Het bestuur van de Seniorenraad.

CHAUFFEURS MINDER MOBIELE CENTRALE GEZOCHT

door Karine Demuylder

Heel wat minder mobiele mensen willen graag hun familie bezoeken, boodschappen doen of naar de dokter gaan, maar vinden niet gemakkelijk vervoer. Wie beantwoordt aan de voorwaarden (inkomensgrens) kan dan rekenen op vrijwilligers van de minder mobielencentrale (MMC). Maar er is een nijpend tekort aan vrijwilligers. Iets voor u?

Laat het ons weten via Karine Demuylder, 03 2980 0 00 of thuiszorg@zoersel.be.

SPORTACTIVITEITEN

door Malou Schelfhout

Beste sportieve senior,

Voor de Seniorenraad staat de veiligheid van haar leden voorop. Gezien de stijgende lijn van Covid-19 besmettingen hebben wij beslist om alle sportactiviteiten (fietsen, wandelen, bowling) tijdelijk te stoppen.

Van zodra de situatie voldoende verbeterd is kunnen deze activiteiten hervat worden.

U hoort van ons wanneer dit kan.

Hopelijk wordt alles snel terug zoals vroeger.

Ondertussen, hou u gezond en draag zorg voor elkaar.

Helaas
Afgelast !

LAAT JE NIET VANGEN!

DE VLAAMSE OUDERENRAAD WIJST OP HET MISBRUIK VAN DE NAAM OCMW

door Gerald Biesemans

VVSG heeft opnieuw klacht ingediend bij de FOD Economie tegen het bestaan van de website www.vzw-ocmw.be ('Ons centraal maatschappelijk welzijn') waar mensen onder andere advies tegen betaling krijgen en adressen kunnen aankopen. Men misbruikt bewust de naam OCMW om het vertrouwen te winnen van mensen die vaak kwetsbaar zijn en geen uitweg zien. Dat is bedrieglijk en misleidend.

In 2010 diende VVSG al eens klacht in tegen deze website. De Economische Inspectie van de FOD Economie bevestigde dat de website ten onrechte de indruk wekte uit te gaan van een OCMW. Er werd toen een PV opgesteld tegen de overtreder en een minnelijke schikking voorgesteld. Omdat de onaanvaardbare praktijken en het misbruiken van de naam OCMW verdergaan, was het tijd voor een nieuwe klacht. VVSG bracht ook het kabinet van federaal minister van Werk, Economie en Consumenten op de hoogte.

Hulp nodig? Vragen?

Wie hulp nodig heeft of met vragen zit, wendt zich best tot de sociale dienst in de gemeente (OCMW, Sociaal Huis,...) waar hij of zij verblijft. Daar zal een opgeleid maatschappelijk werker de situatie bekijken en een dossier opmaken dat streeft naar de meest passende hulpverlening. Indien nodig zal men doorverwijzen naar een andere dienst of organisatie. Een OCMW verkoopt nooit maatschappelijke hulpverlening noch adressen. Voor een wettelijk adres moeten mensen naar de dienst bevolking in de gemeente waar ze verblijven. Ook een referentieadres is mogelijk bij een OCMW of particulier binnen de grenzen van de wetgeving.

bron: www.vlaamse-ouderenraad.be

OPAATJE

door Jef van Der Linden

Rode biet *Bron: Bodytalk (Knack)*

Rode biet is een fantastische ontgifter. Heb je een vette lever door een ongezonde levensstijl – te veel wijntjes, suiker, transvetten – , dan helpt rode biet dat vet af te breken, zodat het orgaan weer ten volle zijn werk kan doen.

Rode biet houdt je lever schoon

Op het ‘verlanglijstje’ dat ik wekelijks naar mijn bioboer stuur, staat altijd een kilo rode bieten. Een deel daarvan stop ik in mijn juicer, maar omdat puur bietensap zo krachtig is dat je er misselijk van kunt worden, combineer ik het met sap van wortel, sinaasappel en gember. Ik stoom rode biet ook wel eens gedurende een vijftal minuten. Daarna meng ik het met een beetje olijfolie, wat kruidenzout en een scheutje balsamicoazijn. Superlekker met quinoa, stukjes sinaasappel, rucola, verse munt en geroosterde sesamzaadjes. Nadat ik mijn bieten heb gekookt, oogt mijn keuken meestal als een bloederige scène uit CSI Miami. Dit komt door de betanine of bietenrood die erin zit. Die krijg je vrijwel alleen met citroensap van je handen, maar is zo’n krachtige antioxidant dat hij wordt bestudeerd in de strijd tegen kanker.

Daarnaast is rode biet een goede detoxhulp, met dank aan de betaïne die erin zit. Dat stimuleert en ondersteunt de galproductie, waardoor ons lichaam de gifstoffen die het binnenkrijgt en de afvalstoffen die het zelf produceert makkelijker kan elimineren. Daarnaast stimuleert rode biet – net als knoflook en avocado – de productie van glutathion. Zonder deze antioxidant en ontgifter zou het één toxische boel worden in ons lichaam.

Rode biet is ook goed voor de lever vanwege de vele vezels. Die slorpen gal en pesticiden, overtollige hormonen en andere afvalstoffen op en escorteren ze netjes naar buiten. Rode biet heeft nog een pak andere capaciteiten. De nitraten die erin zitten zorgen ervoor dat je bloedvaten ontspannen en uitzetten, waardoor je bloed vlotjes tot in alle uithoeken van je lichaam kan stromen. Fijn voor je hart, je brein, én als je met erectiestoornissen kampt.

Van bietensap gaat ook je bloeddruk omlaag. De Amerikaanse Hartstichting deed een test waarbij proefpersonen een halve liter bietensap dronken. Er was een flinke bloeddrukdaling merkbaar die tot 24 uur aanhield. Uit een andere studie bleek dat als je bietensap drinkt voor je workout je minder zuurstof verbruikt en je uithoudingsvermogen toeneemt.

Wist je dat ... ?

... je er rode urine van kunt krijgen? De betanine in de rode biet kan de kleur van je urine beïnvloeden. Beeturia heet dat fenomeen. Volgens de Amerikaans biochemicus Jeffrey Bland kan rode of roze urine na het eten wijzen op een probleem met je ijzermetabolisme. Als je ook last hebt van zwakke spieren, slapeloosheid, een teint à la Sneeuwwitje, humeurschommelingen, hartkloppingen en je je overgevoelig, kouwelijk en vermoeid voelt, is het niet slecht om je ijzergehalte eens te laten checken.

... je de bladeren ook kunt eten?

Mijn bioboer levert zijn bieten vaak met de bladeren er nog aan. Die kan je gewoon eten. Om de zuren die erin zitten te neutraliseren, leg je ze een minuut in kokend water met het deksel van de pan? Giet het water af en werk af met één eetlepel olijfolie, één theelepel vers citroensap, één teentje geperste knoflook en versgemalen peper en kuidenzout. Je kunt ook soep maken met de bladeren.

Smoothie met rode biet

bron: lekker van bij ons

Een smoothie met fruit smaakt altijd maar wees zeker niet bang om groenten toe te voegen. Deze smoothie van rode biet, appel, citroen en gember is lekker verfrissend als deel van je ontbijt of als vieruurtje.

Ingrediënten

- 1 bokaal van 200 g rode biet (130 g uitgelekt gewicht)
- 2 zoete appels
- 250 ml appelsap
- 3-4 ijsblokjes
- het sap van ½ citroen
- 1 cm verse gember

Recept

Doe alle ingrediënten in de blender. Voeg er 3-4 ijsblokjes aan toe en mix 1 minuut op volle snelheid. Controleer of de textuur lopend genoeg is en voeg er indien nodig een beetje water aan toe. Verdeel de smoothie over 4 kleine of 2 grote glazen en dien onmiddellijk op.

STAPPENPLAN BBQ

door Jef Van der Linden

1. *Man haalt barbecue en kolen uit de schuur.*
2. *Vrouw maakt de grill van de barbecue schoon.*
3. *Vrouw gaat naar de winkel.*
4. *Vrouw gaat naar de slager.*
5. *Vrouw gaat naar de bakker.*
6. *Vrouw maakt de salades klaar en bereidt de groenten.*
7. *Vrouw bereidt de diverse vleessoorten.*
8. *Vrouw legt al het vlees op een schaal, samen met alle andere barbecue benodigdheden, zoals kruiden etc.*
9. *Vrouw brengt de schaal en de schoongemaakte grill naar de man die bij de barbecue staat te wachten met een biertje in zijn hand.*
10. *Man legt het vlees één voor één op de barbecue.*
11. *Vrouw gaat de tafel dekken.*
12. *Vrouw checkt de groenten die ze aan het koken is.*
13. *Vrouw bereidt het dessert.*
14. *Vrouw gaat naar buiten om de man te vertellen dat het vlees op de barbecue aanbrandt.*
15. *Man pakt het aangebrande vlees van de barbecue en geeft het op een schaal aan de vrouw.*
16. *Vrouw pakt de borden en serveert het serviesgoed uit.*
17. *Man schenkt de drankjes in.*
18. *Vrouw ruimt tafel af en gaat koffie zetten.*
19. *Vrouw serveert koffie en dessert.*
20. *Vrouw ruimt tafel weer af.*
21. *Vrouw gaat afwassen en de keuken opruimen.*
22. *Man laat de barbecue staan; er branden immers nog wat kooltjes.*
23. *Man vraagt aan vrouw of ze vandaag blij is dat ze niet hoefde te koken.*

IS DE HUIDIGE GENERATIE KIEVITEN DE LAATSTE?

door Gerald Biesemans

De kievit dreigt uit te sterven. Toen de vogel de voorbije decennia de weilanden en rivierdalen inruilde voor akkerlanden om te broeden, steeg de populatie nochtans enorm. In de jaren negentig waren er in Vlaanderen meer dan 20.000 kieviten. Tegenwoordig gaat het slecht met de zwart-witte vogel: amper 1 op de 10 kievitsnesten overleeft.

Volgens vogelkenners zou de huidige generatie kieviten wel eens de laatste kunnen zijn. Hun aantal blijft jaarlijks dalen. Nochtans nam het aantal kieviten in Vlaamse velden tot 2.000 sterk toe. Vanwaar de ommekeer en wat kunnen we er aan doen?

Bedreigde diersoort

In 2003 werden over heel Vlaanderen nog 20.000 kieviten geteld. "Sindsdien is de populatie in Vlaanderen vermoedelijk met 20 procent gedaald. Wij deden metingen in Vlaams-Brabant waar de vogelsoort daalde van 5.000 kieviten in 2003 naar 1.000 vandaag", zegt Joris Gansemans van Natuurpunt. "Die cijfers zijn enorm verontrustend." De vogel staat sinds kort op de Europese en de Vlaamse Rode Lijst van bedreigde diersoorten.

Hoe komt dit?

De voorbije zeventig jaar steeg het aantal kieviten in Vlaanderen enorm, met een hoogtepunt rond de eeuwwisseling. Die stijging was te danken aan de vele kieviten die de weilanden van de kustpolders inruilden voor akkerland. De sierlijke vogels broedden erg goed in het vochtige akkerland en de populatie steeg.

Maar sindsdien gaat het bergaf. "Dit is te wijten aan intensievere landbouw", zegt Joris Gansemans. "Het grootste deel van de kievitsnesten komt in zware landbouwmachines terecht. Bij een tweede broedpoging worden de vogels geconfronteerd met voedseltekorten en slechte weersomstandigheden. De overlevingskansen van de kuikens zijn erg laag."

Hoe kan de kievit gered worden?

Volgens Natuurpunt kunnen landbouwers het broedsucces van de kieviten verhogen door hen vroeger op het jaar te lokken naar hun landbouwpercelen. Wanneer ze starten met landbewerking kunnen landbouwers met behulp van vrijwilligers de nesten zoeken en verplaatsen naar veiliger oorden. Natuurpunt stelt ten slotte ook voor om broedzones in te richten voor kieviten op onbewerkte landbouwgrond. "Zo kunnen we de overlevingskansen van de kuikens verhogen", aldus Joris Gansemans.

Bron: Joyce Van De Winkel op

<https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2018/06/15/kievitten-blijven-steeds-vaker-kinderloos/>

Meer weten over de kievit en hoe je eventueel kunt helpen ?

Surf dan eens naar: <https://www.natuurpunt.be/pagina/kievit>

Of naar:

<https://www.natuurpunt.be/nieuws/vlaamse-kieviten-worden-kinderloos-oud-20180616>

Als je googelt naar 'natuurpunt' en 'kievit', krijg je een veelheid aan resultaten.

BANANENMETROPOOL LEUVEN

door Gerald Biesemans

*Bron: Stefanie Buyst op 14 september 2017 in
<https://www.glo-be.be/index.php/nl/articles/bananenmetropool-leuven>
(Glo.be is een informatiekanal van de Belgische Federale Overheidsdienst (FOD)
Buitenlandse Zaken, Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking.)*

De banaan is de populairste vrucht ter wereld. Ze wordt gekweekt in Afrika, Azië en Latijns-Amerika. Maar België (u leest het goed) herbergt de grootste collectie bananen ter wereld: in het Laboratorium voor Tropische Plantenteelt van de KU Leuven. Op 23 januari 2017 vierde ons land de 30ste verjaardag van de bananengenbank. Die helpt onderzoekers en boeren wereldwijd om meer inzicht te krijgen in de bananenteelt. Glo.be ontmoette professor Rony Swennen, hoofd van het labo.

Een waaier aan variëteiten

De banaan zoals wij ze vandaag in de winkel kopen, kent een geschiedenis van maar liefst 8.000 jaar. Zolang heeft de mens er namelijk over gedaan om tot een natuurlijke selectie te komen die voldoet aan de eisen van de consument. Oorspronkelijk bestond de wilde banaan uit een vrucht van slechts enkele centimeters groot, boordevol zaden met amper vruchtvlees.

Eigenlijk wordt er slechts één soort banaan uitgevoerd: de Cavendish. Een jammere zaak vindt Swennen, want er bestaan zoveel verschillende variëteiten die veel lekkerder zijn. Hoe komt dat? De westerse consument is nogal kieskeurig: bananen moeten namelijk een mooie gele kleur hebben, zoet van smaak zijn, voldoen aan een bepaalde grootte, ... Er bestaan bananen in alle soorten kleuren en formaten.

Die worden geteeld in de tropen door kleine boeren. Ze staan in voor hun eigen voorziening en verkopen de rest op lokale markten.

Het groene goud van het Zuiden

Voor ruim 500 miljoen mensen vormt de banaan een levensnoodzakelijke voedingsbron. Het is het vierde belangrijkste gewas ter wereld, na rijst, tarwe en maïs. Vooral in Afrika is de bevolking erg afhankelijk van de vrucht. Niet alleen als voedsel, maar ook als bron van inkomsten.

Naast de zoete dessertbanaan die wij kennen, bestaan er ook nog kook-, bak- en bierbananen. In de tropen gaat geen enkel onderdeel van de bananenplant verloren: de bloemen en de stam dienen als groenten, de grote bladeren als dakbedekking en met de vezels uit de stam maakt men kledij. Zo verwerken vrouwen in Oost-Afrika kookbananen tot bloem die dan dient als babyvoeding. In Oeganda pureren ze het vruchtvlees met de bladeren; vergezeld van een stukje vlees met bonen vormt deze schotel een typisch nationaal gerecht: Matoke.

Bananen doen de economie draaien

Jaarlijks worden er meer dan 145 miljoen ton bananen geteeld. Daarvan wordt slechts 15% geëxporteerd. Dat betekent dat maar liefst 85% van alle geproduceerde bananen ter wereld bestemd zijn voor lokaal gebruik. India is 's werelds grootste bananenproducent, Ecuador voert de meeste bananen uit en de Verenigde Staten zijn de grootste consument. In Europa staat België op kop: we eten jaarlijks zo'n 8 kg bananen. Ons land is bovendien de tweede grootste importeur en exporteur van bananen in de wereld.

De genenbank, een transitcentrum

De bananengenbank in Leuven bewaart 1.536 bananenvariëteiten. Ze verzamelt digitale informatie over elke soort en stelt die beschikbaar op het internet met de bedoeling de diversiteit te bevorderen en het gebruik ervan te stimuleren zodat de verschillende soorten niet verloren gaan voor toekomstige generaties. De banaan wordt immers steeds meer bedreigd door ziektes en ontbossing. In Leuven maken ze het materiaal dat binnengebracht wordt 'gezond'. Inmiddels is 70% van de collectie ziektevrij. Ook voert het lab onderzoek naar droogteresistentie.

De KU Leuven huisvest de 'Bioversity International Musa Germplasm Collection', die meer dan 1500 wilde en eetbare bananensoorten bevat. | © Bioversity International - N. Capozio

De banaan plant zich niet voort met zaden. Daarom bewaart men stekjes van de verschillende soorten in proefbuisjes met een voedingsbodemp. Die staan in kweekkamers onder een constante temperatuur van 15°C met een weinig licht. Via hun wortels nemen ze de nodige mineralen, vitamines, eiwitten en suikers op. Jaarlijks worden de stekjes hernieuwd.

Professor Swennen licht de dagelijkse werking toe: "Via onze website krijgen we constant vraag naar nieuwe variëteiten. We versturen gratis 5 stalen per soort. In ons 30-jarig bestaan hebben we materiaal verstuurd naar meer dan 109 landen. Onze klanten bestaan uit ngo's, universiteiten, onderzoeksinstellingen, maar natuurlijk ook uit boeren zelf. Hoe versturen we? Ofwel in plastic zakjes ofwel in kleine plastic potjes met een schroefdo. We moedigen partners aan om laboratoria uit de grond stampen en een lokale handel voor plantgoed op te zetten. Dat zijn meestal privébedrijven die materiaal blijven vermenigvuldigen en het tegen een goedkope prijs beschikbaar stellen voor de lokale boeren. Weg dus van het klassieke verhaal van subsidies."

Wereldwijd zijn er ongeveer 2000 variëteiten beschikbaar. Bedoeling is om die in Leuven ook allemaal binnen te brengen en de genetische kaarten van de verschillende soorten te verfijnen. Elk stekje draagt een barcode. Eens die gescand wordt, komt allerlei informatie tevoorschijn over de identiteit en de kenmerken. Bovendien werd de volledige collectie ook ingevroren (met vloeibare stikstof bij een temperatuur van min 196°C) om de diversiteit voor eeuwig te bewaren. Na ontdooiing blijven de plantjes levensvatbaar en kunnen ze verder groeien.

Collectie van de mensheid

België voert al sinds 1910 onderzoek naar bananen. Door de historische band van ons land met Centraal-Afrika, de expertise van de KU Leuven met in- vitrocultuur en de stabiliteit van ons land, is het niet onlogisch dat de collectie werd ondergebracht bij de KU Leuven. Intussen valt de collectie onder Bioversity International, een onderzoeksinstituut dat focust op het behoud van de diversiteit van landbouwgewassen. De Belgische Ontwikkelingssamenwerking steunt het bananenonderzoek al meer dan 40 jaar.

De genenbank staat onder toezicht van de Voedsel- en Landbouworganisatie van de Verenigde Naties (FAO). Deze gaat er namelijk van uit dat de collectie behoort aan de mensheid. En meer bepaald aan de boeren die het materiaal oorspronkelijk aanleverden. Afnemers mogen de stekjes van de genenbank dus niet patenteren. Mocht het materiaal ooit gecommercialiseerd worden, dan moet een deel van de winst via de VN terug naar de boeren gaan.

Kwekers centraal

Swennen vindt het belangrijk om zich volledig onder te dompelen in de cultuur van de lokale bevolking. “Je mag dan wel tot een variëteit komen die perfect lijkt, je moet ook nagaan hoe de boeren reageren op de planten. Te grote bladeren zorgen bijvoorbeeld voor teveel schaduw op andere planten. Kleine trossen krijgen soms de voorkeur omdat die 5 keer per jaar voorkomen en grote trossen slechts 1 keer per jaar. Voldoende keuze aanbieden is dus belangrijk.”

Zo was er na de genocide in Rwanda een enorme toestroom van vluchtelingen uit Rwanda en Burundi naar Tanzania. Om extreme hongersnood tegen te gaan, werden er 70.000 planten vanuit Leuven (24 variëteiten) overgebracht naar Tanzania. Die werden geplant in het veld en door de boeren beoordeeld. Zij selecteerden uiteindelijk 14 van de 24 soorten en produceerden 6 miljoen planten. Dat was een enorm succes: een half miljoen mensen zagen hun levensomstandigheden verbeteren en de boeren verdrievoudigden hun inkomen! “Zo werd niet alleen hongersnood voorkomen, maar ontstond er een heuse handel van zowel trossen als plantgoed binnen het land zelf. Wij kunnen kennis binnenbrengen, maar we moeten ook vertrouwen op de traditionele kennis van de boeren. Alleen zo kom je tot een win-win situatie”, besluit Swennen.

Maar.... zal een schimmelziekte onze (Cavendish) bananen duurder maken ?

Zie hiervoor de volgende Seniorenkrant.

HERINNERING: LOUIS NEEFS, EEN STREEKGENOOT

door Simone Jansen

Louis Neefs was een voorvechter van het Vlaamse lied en van de Vlaamse kleinkunst. Hij is geboren op 8 augustus 1937 in Gierle, waar hij in de lagere school les kreeg van zijn eigen vader. Nadien volgden verschillende scholen, hij wilde technisch tekenaar worden met als specialiteit bruggenbouw. Tijdens zijn collegetijd kwam zijn zangtalent aan het licht in het collegekoortje. Later leerde hij gitaar spelen en zo begeleidde hij zichzelf bij het zingen van liedjes onder pseudoniem 'Ludwig Künnner'. Eerst trad hij op voor familie en kennissen, nadien werd hij zanger in het groepje 'Sun Spot' (eind jaren 1950). Via optredens en talentenjachten kreeg hij een platencontract aangeboden.

Grammofoonplaten

Dankzij Marieke Wuyts (=Ke Riema) kwam hij in contact met Jacques Kluger en Bobbejaan Schoepen. Zij zorgden ervoor dat Louis onder de aandacht kwam van platenmaatschappijen met liedjes als 'Margrietje' en 'Ein kleines Kompliment', zijn eerste hit in 1960, die doorbraak betekende in zijn carrière.

Veel van zijn hits zoals 'Mijn vriend Benjamin', 'Annelies uit Sas van Gent', 'Aan het strand van Oostende', 'Zondagmiddag Liliane' en 'Laat ons een bloem..' waren Nederlandstalige en vaak bewerkingen geschreven door Phil Van Cauwenbergh, van Amerikaanse songs. Met 'Magrietje' belandde hij in Nederland in de top 10. Hij zong ook in andere talen, maar hij had toch het meeste verkoopsucces in Vlaanderen en in Nederland.

Zangcompetities

In 1959 stond hij in de Belgische ploeg tijdens de Europabeker in Knokke en in 1965 won hij met 'Wat een leven' de eerste plaats op het Vlaams Schlagerfestival. Hij nam deel aan vele liedjeswedstrijden (ook internationaal) met veel succes: zo nam hij in 1968 ook deel aan de internationale 'Olympiade van het lichte lied', waar hij won met het liedje 'Iris'. Hij vertegenwoordigde België twee keer op het Eurovisiesongfestival: in 1967 in Wenen met 'Oh oh ik heb zorgen' en in 1969 in Madrid met 'Jennifer Jennings'.

In 1970 kaapte hij de hoofdprijs weg met "De Duivels van Loudien" op het liedjesfestival 'Costa del Sol' in Amerika (Spanje). Hij nam ook deel aan wedstrijden in Joegoslavië en Zuid-Amerika.

Televisie en film

Hij was ook presentator bij de BRT en hij was ook, samen met Rocco Granata, impresario voor verschillende artiesten in Vlaanderen. Hij was presentator van televisieprogramma's 'Binnen en buiten' en 'Tienerklanken'. Hij verleende zijn stem aan de Nederlandse versie van de Disneyfilm 'De Aristokatten'.

Engagement

Hij was gevoelig voor het opkomende milieuthema: 'Laat ons een bloem' uit 1970. Hij streed voor een betere behandeling van het Vlaamse lied: hij vond dat de nationale zenders 20 tot 25% Nederlandstalig werk moesten draaien en hij pleitte voor een hogere gage en een beter sociaal statuut voor Vlaamse zangers. Zo kwam hij in conflict met de toenmalige radioproducers Jef Schoukens en Jan Van Rompaey.

Dodelijk ongeval

Louis Neefs en zijn vrouw Liliane (beiden toen 43) kwamen op Kerstdag, 25 december 1980 om het leven bij een verkeersongeval op een kruispunt in Lier, waar hun zoon Günther (toen 15) zwaar gewond raakte. Hun andere zoon Ludwig was op dat ogenblik op skivakantie. Connie Neefs (ook zangeres) heeft beide jongens opgevangen. Günther werd later ook een bekende zanger en zijn broer Ludwig zit nu in de vastgoedsector.

Eerbetoon

In december vond voor hem in het Antwerpse sportpaleis een groots concert plaats, georganiseerd door zijn zus Connie en zijn zoon Günther, waar Paul Michiels, Toots Thielemans, René Froger, Bart Peeters, Raymond van het Groenewoud en Stef Bos hun eigen interpretatie brachten van de oude hits van Neefs. Twaalfduizend toeschouwers genoten ervan. Op de televisie hebben wij gezien hoe 'Günther' zong en tegelijk zijn vader Louis op een groot scherm, zo ontroerend.

'Laat ons een bloem' van Louis Neefs werd in 2006 verkozen tot het mooiste Nederlandstalige liedje in het programma 'Zo is er maar één', op de Vlaamse zender één.

In 2007 werd in zijn geboortedorp Gierle een borstbeeld onthuld en daar is toen ook een straat naar hem genoemd om zijn zeventigste verjaardag te herdenken.

In Mechelen, waar het gezin Neefs woonde, wordt binnenkort een straat gedoopt als Louis Neefsstraat. Louis Neefs was zo'n charmante, boeiende persoon: een mens om van te houden, altijd. Veertig jaar na zijn tragisch overlijden zijn wij hem nog altijd niet vergeten.

Weetjes

Willem Vermandere (9 februari 1940) en Will Tura alias Arthur Blanckaert (2 augustus 1940). Beiden zijn dit jaar 80 en ... inwoners van Veurne. Men plande er voor de zomer een feest, een herdenking, maar Corona

MAAK KENNIS MET SINT-CORONA, PATROONHEILIGE TEGEN EPIDEMIEËN

door Gerald Biesemans

In de kathedraal van de Duitse stad Aken is een oude patroonheilige van onder het stof gehaald. Het gaat om niemand minder dan Sint-Corona, de heilige – ongelooflijk maar écht waar! – voor het doorstaan van epidemieën.

Bron Stijn Dangreau in: <https://www.vrt.be/vrtnws/nl/2020/03/26/maak-kennis-met-sint-corona-patroonheilige-tegen-epidemieen/>

Meer informatie en gebed op: <https://www.kerknet.be/sites/default/files/Gebed%20coronavirus.pdf>

Al 25 jaar lang staat een bijzonder relikwie in de schatkamer van de Dom van Aken. Het is een zeer gedetailleerd schrijn van goud, brons en ivoor, opgedragen aan de heilige Corona. Zij is de patroonheilige voor standvastigheid in het geloof, maar opvallend genoeg ook voor het doorstaan van epidemieën. Het schrijn is bijna gerestaureerd en zal binnenkort terug aan het publiek worden voorgesteld. Wie wil kan zich dus tijdens deze coronacrisis richten tot Sint-Corona.

Dat het schrijn van Sint-Corona net nu terug in het openbaar zal getoond worden is puur toeval. De Dom van Aken is al een tijdje bezig met de restauratie, zodat het relikwie deze zomer deel kan uitmaken van een tentoonstelling over vakmanschap met goud. “We willen het schrijn al eerder naar buiten brengen, omdat we meer interesse verwachten door het virus”, zegt de woordvoerder van de Dom Daniela Loevenich. Al zal dat toch nog even op zich moeten laten wachten, want ook in Duitsland gelden op dit moment strenge maatregelen voor samenscholing.

Corona zou volgens de verhalen 16 jaar oud geweest zijn toen de Romeinen haar brutaal vermoordden voor het uitoefenen van het christelijke geloof. De relikwieën werden door de

Duitse keizer Otto III in 997 naar Aken gebracht en zijn daar bewaard in een tombe onder de kathedraal. Vanaf nu krijgen ze opnieuw een prominente plek in de Dom van Aken.

Voor alle duidelijkheid: het nieuwe coronavirus Covid-19 (*) werd niet vernoemd naar Sint-Corona. Het virus heeft die naam gekregen omdat, wanneer je het onder een microscoop bekijkt, het goed lijkt op een kroon, of in het Latijn: corona.

(*) Covid-19 = corona virus disease 2019

Relikwie van Sint-Corona in de Dom van Aken.

Gebed tot de Heilige Corona

Almachtige God, die genadig neerziet op Uw volk en altijd bekommerd zijt om de zieken en de zwakken; Uw Zoon Jezus Christus heeft zieken de handen opgelegd en hun zonden vergeven.

Zie genadig neer op hen die nederig voor U staan en bidden om genezing. We bidden U in deze tijd van epidemie en nood, sta met Uw liefde en goedheid Uw volk bij.

Wend deze ziekte van ons af, laat hen die erdoor getroffen zijn weer genezen, bescherm hen die door Uw goedheid, tot nu toe, ervan bewaard zijn gebleven en laat de plaag niet verder om zich heen grijpen.

Heilige Maria, heil van de zieken, bid voor ons!

Heilige Corona, bid voor ons!

Heilige Sebastiaan, bid voor ons!

Heilige Rochus, bid voor ons! Amen!

IS HET DERDE DECENNIUM VAN DE 21STE EEUW NU AL DAN NIET BEGONNEN ?

door Gerald Biesemans

Hebben we dit jaar het begin van het derde decennium van de 21ste eeuw gevierd, of moeten we voor dat feestje nog wachten tot 1 januari van het jaar 2021 ? Volgens Wikipedia (<https://nl.wikipedia.org/wiki/Decennium>) is een decennium (meervoud: decennia of decenniën) een periode van tien opeenvolgende jaren. Het woord zelf is afgeleid van het Latijnse decem, dat tien betekent, in combinatie met annus voor jaar. Hetzelfde Latijnse woord decem heeft ook naam gegeven aan onze twaalfde maand december, letterlijk de 10de maand dus. Dit vindt zijn oorsprong bij de Romeinen die het jaar in maart lieten beginnen en waarbij december dus de 10de maand was. Ook de samenstellingen met het voorvoegsel deci (decimeter, decigram, ...) vinden hun oorsprong in het Latijnse decem.

Terug naar ons decennium.

Bij het indelen van de tijd in aansluitende perioden van 10 jaar zijn er twee systemen:

1. Als decennium worden de opeenvolgende perioden van 10 jaren vanaf het begin van onze jaartelling beschouwd, dus vanaf 1 januari van het jaar 1 (er is immers geen jaar 'nul'). De eerste periode van 10 jaren, het eerste decennium van onze jaartelling, is dus de periode bestaande uit de jaren 1 tot en met 10. Inmiddels zijn er nu 202 perioden van 10 jaren verstreken wat maakt dat het derde decennium van de 21ste eeuw de periode van 2021 tot en met 2030 omvat. En dat we dus nog even tot 1 januari 2021 moeten wachten om het te vieren.
2. Een periode van 10 aaneensluitende jaren waarvan het eerste jaartal eindigt op een 0, wordt ook wel als decennium beschouwd. Het eerste decennium van onze jaartelling bestaat dan uit de jaren 10 tot en met 19. Zo'n decennium is nu dus ook de periode met de jaren 2020 tot en met 2029, de 'jaren 20' van de 21e eeuw. Maar strikt genomen is dit echter onjuist want er wordt geen rekening gehouden met de jaren 1 tot en met 9.

Wat met onze leeftijd, met onze 'tienerjaren' bijvoorbeeld ?

We tellen onze leeftijd met het aantal volbrachte jaren sedert onze geboorte. Een leeftijd van 0 jaar – dus bij de geboorte – betekent dat het eerste levensjaar nog niet geëindigd is. Het eerste decennium van onze leeftijd bestaat weliswaar uit het eerste tot en met het tiende levensjaar, maar betreft dus de leeftijden 0 t/m 9. Zo bestaat ons tweede decennium of onze tienerjaren uit de leeftijden 10 tot en met 19, wat de levensjaren 11 tot en met 20 inhoudt.

Tot slot.

Enkele decennia waren zo speciaal dat ze een eigen naam kregen. Denk maar aan de roaring twenties (de roerige jaren twintig na WO1), het interbellum (de periode tussen WO1 en WO2), de Great Depression (de New-Yorkse beurskrach van oktober 1929, gevolgd door een wereldwijde bankencrisis). En meer recent nog de 'golden sixties' uit de vorige eeuw. Benieuwd hoe men later het nieuwe decennium zal noemen.

HET SCHRIKKELJAAR 2020

door Gerald Biesemans

bron: <https://nl.wikipedia.org/wiki/Schrikkeljaar>

Dit jaar hadden we dus nog eens een schrikkeljaar en leefden we een dag langer dan tijdens andere 'normale' jaren.

Een **schrikkeljaar** is een kalenderjaar met 366 dagen in plaats van 365. Deze extra dag, een schrikkeldag, wordt ingevoerd omdat een kalenderjaar van 365 dagen ongeveer 6 uur korter duurt dan het tropisch jaar. Om te voorkomen dat de seizoenen, die vast aan het tropisch jaar verbonden zijn, te veel in een jaar verschuiven, wordt om de circa 4 jaar een correctie toegepast.

De schrikkeldag valt in de Gregoriaanse kalender op 29 februari en komt voor als het jaartal deelbaar is door 4 (met rest = 0), maar niet door 100 – tenzij het jaartal deelbaar is door 400 (eveneens met rest = 0). 2020 is dus een schrikkeljaar. Daarvoor waren 2004, 2008, 2012 en 2016 (allemaal deelbaar door 4, maar niet door 100) schrikkeljaren. Ook 1600 (deelbaar door 400) was een schrikkeljaar. 1700, 1800 en 1900 waren dat niet (deelbaar door 100, maar niet door 400) en 2000 dan weer wel.

Achtergrond

Een tropisch jaar is de tijd die onze planeet Aarde nodig heeft om in haar baan om de Zon van lentepunt naar lentepunt te bewegen. In het tropisch jaar liggen de seizoenen dus vast. Een tropisch jaar is niet exact 365 dagen, maar 5 uren, 48 minuten en 45,1814 seconden langer. Als men zich van dat verschil niets zou aantrekken en de duur van een jaar op 365 dagen zou afronden, dan zou men na vier jaar bijna een dag tekortkomen (preciezer: 23 uur en 15 minuten). Oud en nieuw zou dan te vroeg gevierd worden, bijna een dag voordat de aarde werkelijk helemaal rond de zon is gegaan. Het toelaten van de afwijking zou tot gevolg hebben dat de seizoenen ten opzichte van het kalenderjaar gaan verschuiven, het begin van de lente zou elke 100 jaar ongeveer 24 dagen vroeger vallen.

Verdere correcties

Met deze gegevens is uit te rekenen dat men iedere 100 jaar een kleine drie kwartier te veel heeft. Hiervoor zal in principe na een aantal millennia nog een correctie nodig zijn. De lengte van het zonnejaar is echter geen constante. Dit wordt veroorzaakt doordat de precessie of stand van de aardas, en daarmee de jaarlengte, niet helemaal constant is. Bovendien neemt de omwentelingssnelheid van de Aarde af door de getijdenwerking van de Maan en de Zon. Om voor toenemende daglengte te corrigeren wordt zo nu en dan een schrikkelseconda toegevoegd. De verandering van de jaarlengte gedeeld door de zo gecorrigeerde daglengte is van dezelfde orde van grootte als de nog resterende afwijking. Doordat het om nog

onbekende veranderingen gaat, is niet op voorhand vast te stellen wanneer die schrikkel dag moet worden weggelaten.

Correctie

De Aarde heeft 365 dagen en afgerond 6 uur nodig ($365 \frac{1}{4}$ dag) om een baan rond onze zon te beschrijven. Door elke 4 jaar een datum tussen te voegen, loopt de kalender weer in de pas met de aarde. Die datum werd dus 29 februari, de schrikkel dag.

Dit levert een gemiddelde op van 365 dagen en 6 uur per jaar. In de Juliaanse kalender, de gangbare kalender voor de invoering van de Gregoriaanse kalender, werd deze methode gebruikt. De correctie van 6 uur per jaar is echter een overcorrectie ten opzichte van het tropische jaar van 365 dagen, 5 uur, 48 minuten en 45,1814 seconden. De extra 11 minuten en 14,8186 seconden per jaar tellen op tot ongeveer drie dagen per 400 jaar.

In principe kan men dit oplossen door elke 128 jaar een schrikkeljaar minder in te voeren oftewel elke 32e schrikkel dag over te slaan. Deze cyclus van 128 jaren wordt gebruikt in de Iraanse kalender, echter met vier keer verschuiven in plaats van een keer overslaan.

De Gregoriaanse kalender lost de overcompensatie op door slechts eeuwjaren die deelbaar zijn door 400 (zoals 1600 en 2000) als schrikkeljaar te behouden, en eeuwjaren die niet deelbaar zijn door 400 (zoals 1700, 1800 en 1900) niet.

Naam

De naam 'schrikkeljaar' komt van het Middelnederlandse *scricken*, dat 'met grote passen lopen' of 'springen' betekende en ook terugkomt in het Hasseltse woord *schrikschoen* (schaats). Dit komt tevens overeen met de Engelse benaming *leap year*, letterlijk 'springjaar'.

21 DECEMBER: BUITENSLUIT OF SLUITERKENS DAG (*)

door Gerald Biesemans

Bronnen: <http://www.lecavzw.be/nieuws/vraag-van-de-week-wat-sluiterkensdag>https://www.beleven.org/feest/sint_thomas

De kortste dag van het jaar - **21 december** - is gewijd aan de heilige Thomas, één van de twaalf apostelen. Rond de dag van 21 december bestaan allerlei gebruiken en rituelen. Het bekendste bij ons is de traditie van de 'buitensluit'. Op Sint Thomas mochten kinderen hun ouders of meester buitensluiten ('sluiterkensdag') tot dat hun een traktatie, een verhaal of een andere gunst werd beloofd.

Sluiterkensdag is een traditie die stilaan aan het verdwijnen is. Vandaag de dag weten nog maar weinig mensen wat sluiterkensdag inhoudt terwijl deze traditie vroeger algemeen gekend en verspreid was in Vlaanderen. Op sluiterkensdag mocht iemand worden buiten- of opgesloten. Het zogenaamde slachtoffer werd pas weer vrijgelaten wanneer hij of zij beloofd had iets (niet) te zullen doen of wanneer hij of zij beloofd had de zogenaamde daders te zullen trakteren. Oorspronkelijk werd het zowel door volwassenen als door kinderen gedaan, maar na verloop van tijd sloten enkel kinderen iemand buiten of op. De persoon die werd buiten- of opgesloten was meestal één van de ouders of de onderwijzer of de onderwijzeres. Wanneer bijvoorbeeld de leerkracht buiten de klas werd gesloten, moest deze eerst beloven geen huiswerk te zullen geven die dag.

Zo herinner ik me persoonlijk dat we in het tweede jaar van de 'moderne' – toen nog 'de vijfde' genoemd – de leraar Lichamelijke Opvoeding op die 21ste december buitensloten. Was die kwaad! Lenig sprong hij door het open raam naar binnen (gelukkig voor hem zaten we op het gelijkvloers) en liep woedend naar het bord vooraan in de klas. En wij, wij mochten allemaal direct straf beginnen schrijven.... Kende deze leraar de traditie van buitensluit niet, of was hij het gewoon vergeten? Hoe dan ook, later heeft hij het wel goedgemaakt.

In bepaalde streken werd er gesproken over 'iemand thomassen'. Dit refereert naar de heilige Thomas die vroeger op 21 december, zijn vermoedelijke sterfdag in Chennai (India) in het jaar 72, werd gevierd en die vooral bekend is omdat hij niet geloofde dat Christus werkelijk was opgestaan uit de dood ('Ongelovige Thomas !').

Sluiterkensdag wordt echter in verschillende streken op verschillende data gevierd. Zowel op de vier dagen voor Aswoensdag als op 21 december en ook op 28 december kon iemand worden buitengesloten of opgesloten, afhankelijk van de streek.

Het ongelooft van Thomas, drieluik door Peter Paul Rubens (KMSKA)

(ook bekend als de Rockoxtriptiek)

Hoewel 21 december pas na de invoering van de Gregoriaanse kalender de kortste dag werd, was het vanouds een van de dagen rond de joeltijd (Germaanse winterzonnnewendefeest) waarin midwintergebruiken bestonden, heidense gebruiken die op een vrij doorzichtige wijze door de kerk werden gekerstend.

Veel volksgebruiken op Sint Thomas zetten de wereld op haar kop, zoals de Romeinen tijdens de Saturnalia (de naam die de Romeinen gaven aan de feestdag op de zonnewende van 21 december) deden. In Tettnang, vlak bij het Bodensee, gingen jongeren in de Thomasnacht de buurt rond en gooiden stenen potten en kruiken tegen de huisdeuren kapot. Elders waren soortgelijke gebruiken. De hernieuwde levenskracht werd vaak met zang en dans gevierd. In een geschrift uit 1521 klaagt Erasmus dat er in de Thomasnacht in de Rotterdamse kerken wordt gedanst.

Ook het Thomasluiden was bedoeld om de levenskracht weer te wekken. In veel delen van Nederland, met name in het noorden, werden de kerkklokken tussen 21 en 31 december de hele dag geluid. Het Sint Thomasluiden is een gebeurtenis, die nu nog enkel in de Zuid-Oosthoek van Friesland voorkomt en plaats vindt tussen Kerstmis en Nieuwjaar. Of dit luiden ook in onze gewesten gebeurde, heb ik niet kunnen achterhalen.

(*) Tot aan het schrijven van dit artikel had ik nog nooit van het woord 'sluiterkensdag' gehoord.

QUIZ

door Simone Jansen

Als vrolijke noot kan u hieronder een aantal quizvragen terugvinden.

De antwoorden zijn te vinden in deze en in vorige seniorenkrant.

De oplossingen zijn terug te vinden achteraan in de krant.

Veel quizplezier 😊

1. Aan welke persoon danken de magnolia's, die afgebeeld staan op de voorkant van de seniorenkrant, hun naam? (naam en voornaam graag)
2. Hoeveel meter per uur is een knoop = zeemijl?
3. In welke gemeente is Aster Berkhof 100 jaar geleden geboren?
4. Vul aan: Rode biet is ook goed voor de lever vanwege ...(3 woorden)
5. Welke vrucht is het groene goud van het Zuiden?
6. In de kathedraal van welke Duitse stad kunnen we de relikwie van Sint-Corona vinden?
7. Met welke zwart-witte vogel gaat het tegenwoordig slecht?
8. Op welke datum valt altijd de kortste dag van het jaar?
9. Welk lied van Louis Neefs werd in 2006 verkozen tot het mooiste Nederlandstalige liedje in 'Zo is er maar één' op de Vlaamse zender één?

TIJD VOOR SUDOKU !?

Jef Van der Linden

Sudoku

Om een sudoku op te lossen volstaat het logisch te redeneren. Gokken is niet de juiste methode. Vul het raster zo in dat elke rij, elke kolom en elk blok van 3x3 vakjes alle cijfers van 1 tot en met 9 bevatten.

BEGINNERS

	9	2		5	4			
4	6				8		9	5
			1				4	6
			9	2				8
	5	8	3		6	4	7	
9	7						3	
				7			5	
5	3		2			7		
8	1			4	9	6		3

GEVORDERDEN

	6		2					4
7	3	5	9		8	2		
		8						
					1	3		5
3			6					
	7							9
9	8						4	
4		2		3			9	
				5				8

EXPERTS

3				1		2		
				9			3	
		4	6					9
				3	1	6		
1				2		8		4
	6			5				1
		9			7			
	3					5	7	
		5						

Uitslag van dit denkwerk
achteraan terug te vinden.

Wij wensen u veel denkplezier !

DIEN AVOND EN DIE ROOZE

(Guido Gezelle)

'k Heb menig menig uur bij u
gesleten en genoten,
en nooit en heeft een uur met u
me een enklen stond verdrotten.
'k Heb menig menig blom voor u
gelezen en geschonken,
en, lijk een bie, met u, met u,
er honing uit gedronken;
maar nooit een uur zo lief met u,
zoo lang zij duren koste,
maar nooit een uur zoo droef om u,
wanneer ik scheiden moste,
als de uur wanneer ik dicht bij u,
dien avond, neêrgezeten,
u spreken hoorde en sprak tot u
wat onze zielen weten.
Noch nooit een blom zo schoon, van u
gezocht, geplukt, gelezen,
als die dien avond blonk op u,
en mocht de mijne wezen!
Ofschoon, zoo wel voor mij als u,
- wie zal dit kwaad genezen? -
een uur bij mij, een uur bij u
niet lang een uur mag wezen;
ofschoon voor mij, ofschoon voor u,
zoo lief en uitgelezen,
die rooze, al was 't een roos van u,
niet lang een roos mocht wezen,
toch lang bewaart, dit zeg ik u,
't en ware ik 't al verloze,
mijn hert drie dierbre beelden: u
dien avond - en - die rooze!

Guido Gezelle schreef dit gedicht op 1 november 1858 voor zijn toen 18-jarige leerling Eugène Van Oye die voor Gezelle een roos had meegebracht. Het werd meteen ook zijn meest controversiële gedicht, want er een liefdesverklaring in lezen was iets wat natuurlijk niet kon of mocht en dat werd dan ook (en wordt nog steeds) door de Katholieke achterban van Gezelle ten stelligste ontkend.

ANTWOORDEN

Jef Van der Linden en Simone Jansen

Quiz:

1. Pierre Magnol
2. 1852 meter per uur
3. Rijkevorsel
4. ...de vele vezels
5. De banaan
6. Aken
7. De kievit
8. Op 21 december
9. 'Laat ons een bloem'

Sudoku:

Sudoku Beginners

3	9	2	6	5	4	8	1	7
4	6	1	7	3	8	2	9	5
7	8	5	1	9	2	3	4	6
1	4	3	9	2	7	5	6	8
2	5	8	3	1	6	4	7	9
9	7	6	4	8	5	1	3	2
6	2	4	8	7	3	9	5	1
5	3	9	2	6	1	7	8	4
8	1	7	5	4	9	6	2	3

Gevorderden

1	6	9	2	7	3	8	5	4
7	3	5	9	4	8	2	1	6
2	4	8	5	1	6	9	3	7
8	2	4	7	9	1	3	6	5
3	9	1	6	8	5	4	7	2
5	7	6	3	2	4	1	8	9
9	8	7	1	6	2	5	4	3
4	5	2	8	3	7	6	9	1
6	1	3	4	5	9	7	2	8

Experts

3	9	7	8	1	5	2	4	6
6	8	1	2	9	4	7	3	5
5	2	4	6	7	3	1	8	9
9	5	8	4	3	1	6	2	7
1	7	3	9	2	6	8	5	4
4	6	2	7	5	8	3	9	1
2	1	9	5	8	7	4	6	3
8	3	6	1	4	9	5	7	2
7	4	5	3	6	2	9	1	8

verantwoordelijke uitgever

gemeente en ocmw Zoersel, Seniorenraad
Handelslei 167, 2980 Zoersel

verspreiding

Gratis aan huis bij alle 60-plussers die erom vragen
(één exemplaar per gezin) of via digitale weg.

verantwoording

Elke auteur is verantwoordelijk voor zijn bijdrage. Aan teksten in de seniorenkrant kan geen rechtskracht worden ontleend. Het staat de redactie vrij ingezonden stukken al dan niet (verkort) weer te geven, met respect voor het meest essentiële van de inhoud.